

**สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน สถานศึกษาต้นแบบ
เพื่อ พัฒนาต่อยอดการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่**

แนวคิด และ แนวทางการจัดทำผลงานเพื่อต่อยอดการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน

จากการเข้าร่วมโครงการ Fin dee season 1 และ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ ได้ให้ความรู้ ส่งเสริมสนับสนุน นักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยทุกชั้นปี รู้จักการออมเงิน และรู้จักใช้เงิน โดยจุดประกายความคิดผ่านเกมส์โยนห่วง โยนบอล ตาข่ายไฟฟ้า ฯลฯ และขยายผลไปยังเครือข่ายวิทยาลัยอาชีวเกษตรภาคเหนือ ผ่านการจัดกิจกรรม องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้รับการตอบรับและเข้าร่วมโครงการ จนบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการนั้น

ในปีการศึกษา 2564 ทีมเกษตรเชียงใหม่ ได้นำหลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาวิเคราะห์ โดยเข้าใจถึงภาวะวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม โดยเฉพาะ ครอบครัวของนักศึกษาเกษตรส่วนใหญ่ มีฐานะยากจน เมื่อมาเจอวิกฤติเศรษฐกิจซึ่งได้แก่ ครัวเรือนมีภาระหนี้สิน ครอบครัวถูกเลิกจ้าง อีกทั้ง การจ้างงานต่าง ๆ ที่นักศึกษาจะหารายได้พิเศษ ลดลง จนถึงไม่มีการจ้างงาน เมื่อครอบครัวไม่มีรายได้ การให้เงินแก่นักศึกษาเป็นค่าใช้จ่ายก็จำกัด ครั้นนักศึกษาจะหารายได้จากการทำงานพิเศษ ก็ไม่มีมีการจ้างงาน เมื่อไม่มีการจ้างงานก็ไม่มีรายได้จากการทำงานและไม่สามารถมีเงินออมในที่สุด

ทีมเกษตรเชียงใหม่ จึงมีแนวความคิดให้นักศึกษาอาชีวเกษตร ในเครือข่ายวิทยาลัยเกษตรภาคเหนือจำนวน 12 แห่ง รู้จักสร้างรายได้ เพื่อการออม จากวิชาชีพที่เรียนได้แก่ การเกษตร เพราะวิทยาลัยเกษตรฯ เป็นแหล่งผลิตอาหาร ถึงแม้ว่า การจ้างงานต่าง ๆ ลดลง แต่ผู้คนยังคงต้องทานอาหารวันละสามมื้อ ดังนั้น การเข้าถึง คือ การส่งเสริมให้นักศึกษาทำโครงการหารายได้ระหว่างเรียน โดยการใช้วิชาชีพที่เรียน เช่น การปลูกผัก การเลี้ยงสัตว์ แปรรูปอาหาร ออกจำหน่ายเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและช่วยเหลือครอบครัว เมื่อมีรายได้ นักศึกษาสามารถแบ่งเงินไว้เก็บออม เพื่อนำออกมาใช้เมื่อยามจำเป็น อีกทั้งเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ และพัฒนาตนเองในวิชาชีพที่เรียนอีกด้วย

ขั้นตอนวิธีการโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน ดังนี้

การดำเนินโครงการได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก เป็นการดำเนินการภายในสถานศึกษา ส่วนที่ 2 เป็นการขยายผลส่งเสริมความรู้ทางการเงินไปยังวิทยาลัยเกษตรทั่วภาคเหนือ 12 แห่ง

ส่วนที่ 1 การดำเนินการภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่

1. นำเสนอโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน เพื่อให้รับทราบและได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมครู ประจำเดือน มิถุนายน 2564

2. ประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน ภายในใต้ “โครงการสร้างงานสร้างรายได้ เพื่อการออม” แก่นักเรียน นักศึกษา และ กำหนดเวลารับสมัคร ช่วงระหว่างวันที่ 14-16 มิถุนายน 2564 มีนักศึกษาสนใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 3 กลุ่ม 30 โครงการ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มวิชาชีพพืชศาสตร์ จำนวน 14 โครงการ ได้แก่ โครงการปลูกผักบึงเพื่อจำหน่าย โครงการปลูกพืชไร้ดิน โครงการปลูกผักวางตุ้ง โครงการปลูกผักชี โครงการปลูกถั่วฝักยาว โครงการปลูกคะน้ากรอบ โครงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

2.2 กลุ่มวิชาชีพสัตวศาสตร์ และประมง จำนวน 11 โครงการ ได้แก่ โครงการเลี้ยงไก่เนื้อเพื่อจำหน่าย โครงการเลี้ยงลูกสุกร โครงการเลี้ยงปลาในวงบ่อ โครงการเลี้ยงปลาดุก เป็นต้น

2.3 กลุ่มวิชาชีพแปรรูปอาหาร จำนวน 5 โครงการ ได้แก่ โครงการลูกชิ้นหนึ่งโครงการอาหารเข้าวัยใส (ขนมปังปิ้ง) โครงการเกี่ยวซ่า (เกี่ยวทอด) โครงการหม่าล่าเผ็ดร้อน และโครงการอาหารกล่องกลางวัน เป็นต้น

เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักศึกษาที่ทำโครงการ ทางทีมงานได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ให้ทุนแก่นักศึกษา โครงการละ 200 บาท เพื่อเป็นการช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำโครงการ โดยการปรับแผนการใช้เงิน จากงบประมาณธนาคารแห่งประเทศไทย (20,000 บาท) ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเหมาะสมกับสภาพการณ์

3. สรุปผลโครงการ

จากการดำเนินโครงการวิชาชีพเกษตร “สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อการออม” นักศึกษาสามารถคิดวางแผน สร้างรายได้ด้วยตนเอง และจัดสรรค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสม ผ่านการทำโครงการวิชาชีพที่ตนเองถนัด โดยวัดจากนักศึกษาที่มีความสนใจทำโครงการวิชาชีพ และโครงการหารายได้ระหว่างเรียน ถึงแม้ว่า บางโครงการอาจไม่ได้ผลตามเป้าหมาย แต่นักศึกษาได้เรียนรู้คุณค่าของเงินจากประสบการณ์ตรง ได้รู้จักการตั้งเป้าหมายการใช้เงิน และ ตั้งเป้าหมายการออมเงิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องยืนยันการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้กับนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้

ส่วนที่ 2 เป็นการขยายผลส่งเสริมความรู้ทางการเงินไปยังเครือข่าย วิทยาลัยเกษตร ทั่วภาคเหนือ 12 แห่ง

1. ทีมงานเกษตรเชียงใหม่ ได้ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาเครือข่าย วิทยาลัยเกษตร
ภาคเหนือ ทั้ง 12 แห่ง รับทราบถึงการทำให้โครงการหารายได้ระหว่างเรียน ตามวิชาชีพที่เรียน ผ่านครูที่
ปรึกษา ออกท. ของแต่ละหน่วย ผ่านสื่อออนไลน์
2. ได้แนะนำและให้แนวคิดในการทำโครงการหารายได้ระหว่างเรียน เพื่อนำรายได้จากการ
ทำโครงการวิชาชีพ มาทำการเลื่อนระดับ เป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับแก่นนำนักศึกษา (คณะกรรมการ
ดำเนินงาน ออกท.) ขยายผลไปยังสมาชิกของแต่ละวิทยาลัย ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนา
ศักยภาพความเป็นผู้นำ องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภาคเหนือ โดยจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 2-5 สิงหาคม 2564 ในการนี้
โดยได้จัดตั้งกลุ่ม Line ற்றுญกึ ออกท.ภาคเหนือขึ้น เพื่อให้นักศึกษาแก่นนำกลุ่มนี้ ใช้ในการติดต่อและ
รับทราบความเคลื่อนไหวการทำโครงการฯ ของแต่ละวิทยาลัย

3. สรุปผลโครงการ

จากการขยายผลได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักศึกษาแก่นนำของแต่ละวิทยาลัย ใน
การที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้กับสมาชิก ออกท. ในแต่ละวิทยาลัยดำเนินโครงการ สร้างงาน สร้าง
รายได้ เพื่อการออม แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ การระบาดของโรคโควิด วิทยาลัยเกษตรในภาคเหนือ
หลายวิทยาลัย ปิดเรียนแบบไม่มีกำหนดเปิด หรือบางวิทยาลัยเปิดเรียนในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ แต่ไม่
สามารถทำกิจกรรมรวมกลุ่มกันได้ จึงส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการเป็นอย่างมาก

การขยายผลและความยั่งยืนของโครงการ

โครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน เป็นโครงการที่ดี ดังนั้น เพื่อให้เกิดการต่อยอด
ทีมงานได้วางแผนการสร้างควมยั่งยืน จากความคิดที่ว่า สอนให้นักศึกษาสร้างอาชีพ หาเงินด้วย
ตนเองแล้วเก็บออม ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ นักศึกษา รู้ค่าของเงินและรู้จักเก็บออม ให้ติดตัวนักศึกษา
ตลอดไป โดยสร้าง “กองทุนสร้างงาน สร้างรายได้เพื่อการออม” เพื่อเป็นการสนับสนุนนักศึกษาที่
ต้องการสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ แต่ขาดทุนสนับสนุน กองทุนนี้จะช่วยสนับสนุนให้ยืมเงินเพื่อเป็นทุน
บางส่วน ในการดำเนินโครงการวิชาชีพ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ นักศึกษาต้องคืนทุนสนับสนุนคืนให้แก่
กองทุน เพื่อ ช่วยเหลือน้องนักศึกษารุ่นต่อไป

หาก “กองทุนสร้างงาน สร้างรายได้เพื่อการออม” ได้ผล ก็จะขยายผลไปยังวิทยาลัยเกษตร
ในเครือข่ายต่อไป

นอกจากนี้ ความยั่งยืนของการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมการออม ยังได้รับการบรรจุในรายวิชา
ธุรกิจการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้เทคนิคการออม ในระดับชั้น ประกาศนียบัตร
วิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 อีกด้วย

ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

ปัญหาการดำเนินโครงการภายในสถานศึกษา

ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 ระลอกที่ 3 ส่งผลให้การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่ง การดำเนินโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักศึกษา ในสถานศึกษาที่เริ่มดำเนินโครงการไปเจอผลกระทบหลายประการ เช่น โครงการทางด้านพืชศาสตร์ ในช่วงเดือนกรกฎาคม การปลูกพืชเจอภาวะแห้งแล้ง พอตันเดือนสิงหาคม ฝนตกเยอะเกินไป ทำให้ผลผลิตเสียหาย โครงการทางด้านสัตวศาสตร์และประมง เมื่อวิทยาลัยปิด มีสัตว์กินเนื้อมารบกวนสัตว์ที่เลี้ยง เช่น หนูเหลือม หมากจิ้งจอก อีกรังโรคระบาด คนลักขโมย ส่งผลให้โครงการหารายได้ของนักศึกษา ไม่ได้รายได้ตามแผนที่วางไว้

อีกกรณีหนึ่ง ถึงแม้มีผลผลิตบางส่วนที่ออกจำหน่ายได้ แต่ไม่สามารถจำหน่ายได้เท่าที่ควร เพราะ ชาวบ้านและผู้ซื้อ หวาดกลัวโรคโควิด-19 ที่จะติดจาก นักศึกษา ผลผลิตจึงขายได้ค่อนข้างยาก

ปัญหาการขยายเครือข่าย

ปัญหาที่เป็นผลต่อเนื่องจาก โควิด-19 ทาง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ งดทำกิจกรรมรวมกลุ่ม และกิจกรรมเสริมหลักสูตร อีกรัง ทางจังหวัดที่ วิทยาลัยเกษตร ตั้งอยู่ ประกาศให้สถานศึกษาหยุดเรียน แบบ onsite เปลี่ยนเป็นการเรียนระบบ online จากเหตุการณ์ดังกล่าว ไม่สามารถติดต่อประสานงาน แกนนำนักศึกษา และการให้ความรู้ทางการเงิน จึงส่งผลกระทบโดยตรงกับการดำเนินโครงการ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

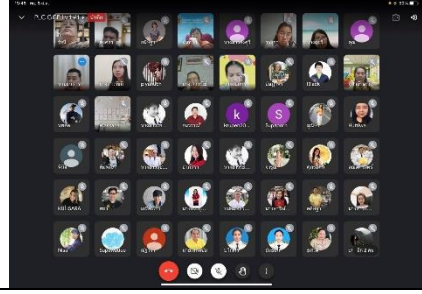

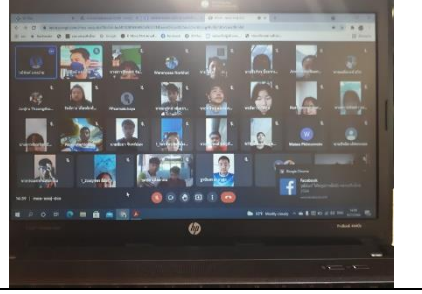
แนวทางแก้ไข

ทีมงาน ได้นำ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารแห่งประเทศไทย จัดตั้งกองทุนส่งเสริมสนับสนุนนักศึกษาให้ทำโครงการหารายได้ ในปีการศึกษาต่อไป เพื่อความยั่งยืนของการสร้างงานสร้างรายได้ เพื่อการออม

ภาพการดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน สถานศึกษาต้นแบบ
 เพื่อ พัฒนาต่อยอดการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน
 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่
 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ภายในสถานศึกษา

		
ชี้แจงโครงการในการประชุมครู	ประชาสัมพันธ์โครงการ	พบกลุ่มย่อย
		
โครงการปลูกผักบึงเพื่อจำหน่าย	การจำหน่ายผลผลิต	โครงการอาหารเข้าวัยใส

ภาพการขยายเครือข่ายผ่าน online

		
อบรมเชิงปฏิบัติการฯ ภาคเหนือ	กลุ่มแกนนำเหรียญฎีก	ประชุมกลุ่มย่อยผ่าน Online

ปัญหาอุปสรรคการทำโครงการ

		
งูเหลือมมาขโมยกินไก่	สุนัขจรจัดกัดลูกหมู	น้ำแล้ง